

„Ograniczaj bioodpady na swojej nieruchomości

- ZAŁÓŻ KOMPOSTOWNIK”

Co to jest kompostowanie:

Kompostowanie to proces rozkładu materii organicznej na proste związki w postaci kompostu. Innymi słowy jest to biologiczna przemiana odpadów z domu i ogrodu w pożyteczny nawóz. Na proces ten mają wpływ: rodzaje kompostowanego materiału oraz stopień jego rozdrobnienia, dostępność tlenu, wilgotność, temperatura oraz ilość mikroorganizmów biorących czynny udział w kompostowaniu. Kompostowanie może odbywać się na przyłomie kompostowej lub w kompostowniku, gdzie warunki dla rozkładu są dużo lepsze.

Czym jest kompost:

Kompost to nawóz organiczny powstający głównie z resztek roślinnych. Charakteryzuje się znaczącą zawartością azotu, potasu i przyswajalnych form fosforu. Kompost jest łatwo przyswajalnym dla roślin organicznym składnikiem gleby, zwanym dalej próchnicą.

Jak zacząć:

Jeżeli istnieje taka możliwość to pierwszą warstwę w kompostowniku można „zbudować” z drobnych gałązek, tak aby stanowiła warstwę drenażową dla świeżego materiału, który często jest zbyt mokry i jednocześnie zapewniał dostęp powietrza do kompostu. Jeżeli nie posiadamy drobnych gałązek warto, aby materiał na dolną warstwę był możliwie luźny oraz suchy. Na tak przygotowane podłoże układamy pierwszą warstwę materiału na kompost (np. koszona trawa, opadłe liście lub kuchenne bioodpadki).

Jak kompostować:

Do kompostownika materiał umieszczamy warstwami. W miarę możliwości, materiał powinien być różnorodny. Należy zadbać o to, aby jedna warstwa materiału nie miała więcej niż 30 cm. Przy kompostowaniu trawy warto, aby była ona przełożona bardziej suchym materiałem np. gałązkami, chwastami w proporcji ok. 6:1. Podobnie należy postępować np. z mokrymi opadłymi liśćmi. Kolejną sprawą jest regularne mieszanie materiałów bogatych w azot (odpadki kuchenne, ścięta trawa, warzywa) z odpadami ubogimi w azot (opadłe liście, trociny, gałązki, kora). Bardzo ważna jest także odpowiednia wilgotność kompostu. Materiał w kompostowniku nie może być wysuszony (nie może się kruszyć w dłoni), lecz także nie powinien być zbyt mokry – widoczne krople wody. Kompostowanie będzie szybsze, jeżeli raz na kilka tygodni kompostowany materiał zostanie powierzchniowo przemieszany. Taki zabieg spowoduje napowietrzenie górnej warstwy i wymieszanie w celu uzyskania równomiernego rozkładu. Nie powinno się ubijać kompostu, zbyt mocno zgnieciony materiał uniemożliwia kompostowanie tlenowe. Pomocnym zabiegiem będzie dodanie ciężkiej warstwy glebowej, co pomoże polepszyć strukturę kompostu i przyspieszy kompostowanie. W okresie wiosenno-letnim umożliwiamy dopływ powietrza, jesienią i zimą ograniczamy dopływ powietrza, aby przedłużyć czas kompostowania także o chłodne miesiące. Po okresie około 8 tygodni do roku w zależności od czynników wewnętrznych i zewnętrznych można pobierać kompost. Nawóz można pobierać w różnych fazach rozłożenia. Kompost świeży to brunatna dość wilgotna masa, która nie wygląda jeszcze jak ziemia. Widoczne są nierozdrobnione cząstki i źdźbła trawy czy igliwia. Można ją już nawozić, gdyż reszta procesu rozkładu będzie zachodzić w glebie. Kompost dojrzały to masa przypominająca ziemię lub torf bezwonna lub o zapachu leśnej ściółki. W kompostowniku jest ona dość zbita, lecz po wyjęciu ma strukturę rozpulchnionej gleby.

Co robić z kompostem:

Kompost to nawóz, który wykorzystywany jest w wielu miejscach w ogrodzie. Nadaje się jako dodatek do sadzenia roślin (także roślin doniczkowych), drzew i krzewów. Kompostem możemy też nawozić poprzez ściółkowanie wokół drzew i krzewów. Możliwe jest także zasilenie w substancje odżywcze trawnika tym nawozem poprzez rozrzucenie cienkiej warstwy wczesną wiosną i przegrabieniem trawnika. Kompostem dojrzałym nie można przenawozić, choć do sadzenia musi być mieszany z ziemią.

Co można wrzucać do kompostownika:

Do kompostownika nadaje się wiele różnych odpadków organicznych: chwasty bez nasion, powiędniona skoszona trawa, liście, rozdrobnione gałęzie oraz drobne gałązki, darń, igliwie, kora, trociny, opadłe owoce, kwiaty cięte, i doniczkowe, zielone części roślin, podsuszony osad z oczka wodnego,

niezadrukowana rozdrobniona tektura, odpadki kuchenne pochodzenia roślinnego (np. obierki warzyw), popiół drzewny z kominka, ogniska (musi być zimny !!!).

Czego nie powinno się kompostować:

Materiału nieorganicznego (szkło, plastik, metale, gruz, piasek, środki chemiczne) zakonserwowanych solą lub octem odpadków, resztek potraw zawierających dużą ilość tłuszczu, kości, mięs, zadrukowanego papieru, chwastów z dojrzałymi nasionami oraz m.in. perzu i innych roślin mogących rosnąć z kłącza.

Najczęściej popełniane błędy przy kompostowaniu:

- Ustawienie kompostownika na betonie lub innym nieprzepuszczalnym podłożu. Nadmiar wilgoci kumuluje się w dolnej części co nie pozwala na prawidłowy rozkład.
- Wysuszenie kompostu – proces rozkładu zanika, gdy kompostowana masa jest zbyt sucha. Warto delikatnie nawodnić polewając wodą kompost po wewnętrznej stronie kompostownika.
- Zbytne przemoczenie kompostu, kompost zbyt mokry, często polany dużą ilością wody zaczyna rozkładać się bez tlenowo (jest to długotrwały proces), który może uwalniać nieprzyjemny zapach. Taki kompost należy przemieszać i umożliwić mu wyschnięcie ewentualnie można dodać suchego materiału do kompostu.
- Kompost jest zbyt zbity – często nawet ugniatany co spowalnia kompostowanie – w takim przypadku należy rozluźnić strukturę poprzez przemieszanie a kolejne warstwy luźno układać.
- Dorzucanie gorącego popiołu do kompostownika.
- Wrzucanie do kompostownika chwastów z nasionami – może powodować kiełkowanie nasion w kompostowniku oraz w miejscu używania kompostu.

Wskazówki i porady dotyczące kompostowania:

- Nie wrzucaj całej skoszonej trawy do kompostownika pozostawiając na dwa dni aż zwiędnie. Wtedy umieść ją w kompostowniku, w ten sposób dostarczysz mikroorganizmom tlen a wilgoć przyzmy będzie lepsza.
- Staraj się dawać na kompost materiał różnorodny, warto mieszać materiał suchy z mokrym – przyspiesza to proces kompostowania.
- Rozdrabniaj materiał, który umieszczasz – im drobniejszy tym mikroorganizmy szybciej przerobią go na kompost.
- Sprawdzaj okresowo wilgotność w kompostowniku – ma ona istotny wpływ na tempo rozkładu.
- Używaj preparatów przyspieszających rozkład. Są one bardzo przydatne szczególnie przy zakładaniu kompostownika. Dzięki wyselekcjonowanym szczepom bakterii kompostownik będzie w pełni efektywnie pracował od pierwszego załadunku.